

Hoe dit zij, reeds vroeger kende hij haar en had hij haar lief. In 1799 was te Amsterdam bij Pieter Johannes Uylenbroek verschenen een bundel in poëzie en proza, getiteld: Proeve van sentimenteele Geschriften en Gedichten, door H. Tollens, C.Z., en de, van 22 Maart 1799 gedagteekende, eerste bladzijde luidt:

Gy wilt het, dierbaar meisje? Welaan! uw wil is my eene wet: de lettervruchtjes van eenige gevoelvolle uren zullen in het licht verschynen. Het koelbloedig hart noeme die laf of overdreven, u hebben zy behaagd, en deze belooning streeft alle andere te boven.

Myne kunstvrinden weten dat ik, zelfs noch vóór weinige maanden, niet vermoedde ooit iets van dezen aart te zullen schryven, verre van ooit iets diergelyks waereldkundig te zullen maken. Myn hart brandde slechts in zucht tot kunst; ik zag u, en het ontbrandde in liefde.

Men zoeke dan in dezen bundel veel gevoel, weinig kunstmatigs: op een' agttienjarigen ouderdom kan men wel een teder minnaar, doch geenszins een geöefend kunstenaar zyn; alleen voor tedere harten, als het uwe, zal 'er mogelyk iets streelends in gevonden worden: de koelbloedige wysgeer leze die niet.

Volgens de tweede alinea dezer ontboezeming, kan men de kennismaking van Tollens en Gerbranda Rivier stellen in de tweede helft van 1798, en als wij in het gedicht «Aan myne geliefde» lezen:

Nimmer mag ik u bezitten;

Wreed vooroordeel scheid ons steeds...

dan rijst het vermoeden, dat dit wel eens geen klinkklank kan zijn geweest, gelijk de meeste klachten naar 't model van Werther, in dezen bundel vervat. Immers, de «Proeve van Minnezangen en Idyllen», welke het volgend jaar bij denzelfden uitgever het licht zag, behelst eene «Opdragt aan myne tedergeliefde Gerbrande Catharina Rivier», waarvan het tweede en het derde couplet luiden: